

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a JUDr. Aleny Hocké v právní věci **žalobce V.L.**, bytem ..., *zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2*, proti **žalovanému Krajskému úřadu Karlovarského Kraje**, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 3681/DS/15-3,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 3681/DS/15-3 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy (*dále jen „prvostupňový správní orgán či prvoinstanční orgán“*) ze dne 14. 10. 2015, č. j. 16976/OD-P/15 (*dále jen „prvostupňové rozhodnutí“*), podle kterého se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o silničním provozu“*) a byla mu uložena podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit

náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobce požadoval, aby mu bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení.

II. Důvody žaloby

Žalobce úvodem konstatoval, že zahájení řízení předcházela výzva k úhradě určené částky. Správní orgán v poučení výzvy k úhradě částky uvedl, že žalobce má právo sdělit správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla. Žalobce na základě této výzvy sdělil správnímu orgánu prostřednictvím svého zástupce totožnost řidiče, který vozidlo řídil v předmětný čas. Žalobce namítá, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán se totiž ani nepokusil oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení a na základě jeho výpovědi tak ověřit, zda se mohl přestupku dopustit, či nikoliv. Oznámený řidič byl totiž cizincem bez povoleného pobytu v ČR, což správní orgán vyhodnotil tak, že nemusí oznámeného řidiče vůbec kontaktovat. Povinností správního orgánu ale bylo alespoň se pokusit o doručení výzvy k podání vysvětlení. Správní orgán musí podniknout veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, což přinejmenším znamená pokusit se oznámenému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení. Není přitom rozhodné, zda se jedná o občana České republiky, či cizince bez povoleného pobytu. Oznámený řidič sice nemusel mít na území ČR povolen žádný druh pobytu, to ale neznamená, že bude mít z pohledu správních orgánů fakticky přestupkovou imunitu. Žalobce správnímu orgánu sdělil totožnost řidiče vozidla včetně jeho bydliště a legitimně tak očekával, že správní orgán řidiče předvolá k podání vysvětlení, případně zahájí řízení o přestupku. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že osoba řidiče je správními orgány známa i z dalších řízení. Pokud ale správní orgány mínily rozhodovat na podkladě skutečností, které jim jsou známy z úřední činnosti, byly povinny konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou jim tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129: „*Soud musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, ze které jeho konkrétní činnosti či postupu jsou mu skutečnosti podle § 121 o. s. ř. známy a jak se o nich dozvěděl. Jinak by nebylo možné přezkoumat, zda se vskutku jedná o skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti ve smyslu § 121 o. s. ř., a tedy zda soud postupoval v souladu se zákonem, když z nich vycházel, ačkoliv o nich nevedl dokazování.*“ V opačném případě byl žalobce krácen na svém právu na obhajobu, neboť s údajnými závěry správního orgánu nemohl nijak polemizovat. Je sice pravdou, že správní orgán předvolal k podání vysvětlení přímo žalobce a ten dále odepřel výpověď, žalobce ale již dříve správnímu orgánu poskytl požadovanou součinnost, když oznámil totožnost pachatele přestupku. Povinností správního orgánu ale bylo podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž správní orgán měl k dispozici vyjádření provozovatele o identitě řidiče, které nebylo nijak zpochybněno, např. správním rozhodnutím o uložení pokuty za správní delikt, spočívající v tom, že provozovatel neznal identitu řidiče, který řídil jeho vozidlo. Žalobce vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, že jím provozované vozidlo řídila v předmětnou dobu paní Y., a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti paní Y., nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení pro porušení § 10 odst. d) silničního zákona. Správní orgán tedy postupoval v rozporu s § 125f odst. 4 silničního zákona, když nezjišťoval totožnost pachatele přestupku. Správní delikt provozovatele vozidla je přitom deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku, případně až

poté provozovatel vozidla. Správní orgán toto nerespektoval a zásadně tak krátil práva žalobce.

Žalobce dále namítá, že místo spáchání přestupku specifikované ve výroku prvostupňového rozhodnutí jako „v Karlových Varech na ulici Západní, na autobusovém nádraží“ je nekonkrétní. V ulici Západní se vyskytuje několik autobusových zastávek a dvě místa, která by mohla být považována za autobusové nádraží, a to „Terminál“ a již zmiňované „Dolní Nádraží“. Je přitom nepřipustné, aby formulace výroku rozhodnutí poskytoval prostor pro spekulace, které ze dvou možných „autobusových nádraží“ je to správné. Je sice možné, že osoby trvale žijící v Karlových Varech vědí, které ze dvou nádraží je „autobusové“ a které jiné, ve výroku rozhodnutí ale nemůže být místo spáchání označeno tak, že ho rozpozná pouze osoba znající karlovarské reálie. Žalobce provedl na místě šetření, kdy porovnal fotografie ze spisu s místem údajného přestupku „na autobusovém nádraží“. Žalobce seznal, že jeho vozidlo bylo zaparkováno na místě zvaném Dolní Nádraží, které je zcela odlišné od místa „Terminál“. Na podporu svého tvrzení přikládá žalobce v příloze mapu, na které je vyznačeno místo, kde byl zaparkován automobil žalobce a zároveň místo Dolní Nádraží. Konkrétní specifikace místa přitom byla zcela zásadní, neboť do prostoru Dolního nádraží byl povolen vjezd vozidlům zásobování, přičemž vozidla zásobování byla na základě dopravní značky IP 11e oprávněna stát na chodníku. V prostoru Terminálu tomu tak ale nebylo. Řidič vozidla se tak nedopouštěl přestupku a zároveň ani provozovatel vozidla nemohl být shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, neboť dle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona, provozovatel vozidla za správní delikt odpovídá pouze v případě, že jednání naplňuje znaky přestupku. Zároveň, pokud by vozidlo žalobce bylo zaparkováno na autobusovém nádraží (ať už je tím myšlen Terminál či Dolní Nádraží), avšak mimo pozemní komunikaci (dle pasportu komunikace), nejednalo by se o přestupek proti silničnímu zákonu, ale proti zákonu o přestupcích, jehož spáchání nenaplňuje skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla. Z výroku rozhodnutí nelze učinit jednoznačný závěr, že jednání popsané skutkovou větou je protiprávní a naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu provozovatele vozidla. Výrok rozhodnutí je tedy dle žalobce nekonkrétní a matoucí. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 45, který je na věc naprosto přílehlavý: *„V dané věci se jedná o správní trestání, a tudíž je třeba, aby skutek, pro který je se stěžovatelem vedeno správní řízení o správním deliktu, byl řádně označen, a to nejen časem, ale i přesným místem jeho spáchání. Důvod takového požadavku je zřejmý – z popisu skutku musí být patrné všechny skutkové okolnosti jednání potenciálního delikventa, které jsou rozhodné pro úsudek, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, kvůli němuž je řízení vedeno. K porušení povinnosti mělo dojít tím, že na ulici Jiráskova mělo být předmětné vozidlo zaparkováno v zóně placeného parkování bez zaplacení parkovaného. Nicméně správní orgán I. stupně blíže nespecifikoval místo, kde mělo k porušení pravidel silničního provozu dojít, neboť místo spáchání deliktu bylo označeno jako „ulice Jiráskova“. K tomu Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „Stěžovatel namítal, že předmětná ulice je dlouhá asi 665 m a že na této ulici jsou jak placená místa k parkování, tak i místa neplacená. Z výroku správního orgánu I. stupně ovšem nelze dovodit, kde přesně v rámci dané ulice se skutek stal, tudíž nelze posoudit, zda právě v tom místě, kde měl být skutek spáchán, bylo vskutku parkování zpoplatněno. Tuto vadu rozhodnutí v tomto případě nelze překonat ani s poukazem na fotografie, které jsou součástí spisu a jimiž byl proveden důkaz listinou. I kdyby takové fotografie mohly při*

důkladném zkoumání a porovnání se situací na místě samém třeba ohledáním či analýzou dostupných mapových nebo jiných podkladů (např. podkladů pro umístění dopravních značek) vést ke zjištění, kde přesně v rámci Jiráskovy ulice stěžovatel parkoval, není možné takovýto závěr činit až ex post při analýze samotného správního rozhodnutí, nýbrž v samotném řízení o správním deliktu. Výsledek zjištění pak musí nalézt odraz v natolik přesném a jednoznačném popisu skutku, že z něj bude patrné, že parkující vozidlo stálo právě na takovém místě v rámci dané ulice, na němž bylo třeba zaplatit poplatek za parkování.“ Žalobce tedy zastává názor, že výrok napadeného rozhodnutí je nesrozumitelný, což představuje důvod pro zrušení rozhodnutí soudem dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobce se dále odkazuje na rozsudek NSS č. j. 9 As 80/2014-39 ze dne 10. 12. 2014. V posuzované věci bylo rozhodnutí správního orgánu zrušeno pro nesrozumitelnost výroku, neboť právě ve výroku absentoval přesný popis místa protiprávního jednání, cit: „*Jak totiž vyplynulo ze správního spisu (ze slovního popisu v záznamu o přestupku obsahujícího fotografie z radarového měření a rovněž z oznámení o přestupku ze dne 25. 5. 2012 podepsaného zasahujícími policisty a stěžovatelem), radar byl v Ostrově nad Oslavou umístěn na komunikaci I/37 u budovy čísla popisného 154.*“, kdy dále NSS vyřkl závěr o nesrozumitelnosti výroku rozhodnutí: „*Skutečnost, že ve správním spise je dostatečně zdokumentováno místo spáchání přestupku, nemůže však nic změnit na důvodnosti námitky, že ve vymezení skutku ve výroku bylo toto místo popsáno nedostatečně, jelikož nedostatečné vymezení skutku ve výroku nelze napravit v odůvodnění či poukazem na to, že ze spisu jasné patrné je.*“ Žalobce se dále odkazuje i na rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. 4 As 28/2010-56: „*V první řadě je třeba správním orgánům vytknout, že řádným způsobem nebylo označeno, resp. specifikováno místo, kde došlo k naměření nedovolené rychlosti vozidla Škoda Octavia. Podle Nejvyššího správního soudu policisté sice v zásadě shodně zakreslili do mapy Frýdku-Místku místo, kde prováděli měření rychlosti a toto místo také specifikovali, nicméně Nejvyššímu správnímu soudu není ani přesto zřejmé, kde přesně je značka signalizující konec obce, resp. jaká je vzdálenost místa měření rychlosti od konce obce. Vyjádření policistů a následně i správních orgánů obou stupňů, že tato značka se nachází u kasáren a u prodejny barev a laků pana S. je v tomto ohledu pro Nejvyšší správní soud zcela nevypovídající. Tato vyjádření sice svědčí o tom, že správní orgán a policisté vědí, kde přesně je značka signalizující začátek či konec obce, nicméně toto nemusí vědět stěžovatel. Navíc tato skutečnost nenašla své vyjádření ani v obsahu spisu, kde by mohla být kupř. vyznačena v založené mapě. V důsledku toho nemohla být zcela vyvrácena námitka stěžovatele, že k měření mohlo dojít i mimo obec. K vyvrácení takové námitky by posloužila rekonstrukce, která však provedena nebyla. Nadto Nejvyšší správní soud poznamenává, že patrně se místo měření rychlosti mohlo nacházet i v blízkosti značky označující konec obce, takže jeho přesný popis a určení bylo namísto i kvůli určení míry společenské nebezpečnosti přestupku (bližší srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, publikovaný pod č. 2011/2010 Sb. NSS).*“ V posuzovaném případě bylo přitom místo měření (a tak i místo spáchání přestupku) stanoveno obdobně nekonkrétně, cit.: „*dne 26. 9. 2008 v 19.45 hod., jel s vozidlem Škoda Octavia, X, na silnici I. třídy č. 56 na ulici Frýdlantská v obci Frýdek-Místek, nedovolenou rychlostí*“.

Žalobce závěrem namítá, že správní orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla skutečně parkoval na chodníku. Tato skutečnost vyplývá pouze z „odevzdání věci“. Odevzdání věci je v podstatě úředním záznamem, který nemůže být považován za důkazní

prostředek a nemůže být proveden k důkazu. K tomu se žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009: „*Úřední záznam o tom, že byl spáchán přestupek a kdo je z jeho spáchání podezřelý, poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci; nelze jej však považovat za důkazní prostředek (§ 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). K dokazování průběhu událostí popsaných v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli tento záznam sám.*“ Žalobce svůj názor, že odevzdání věci je totožný dokument jako úřední záznam, odůvodňuje tím, že materiálně se jedná o totožné dokumenty. Není tedy rozhodující, zda je písemnost, kterou se správnímu orgánu oznamuje přestupek, nazvaná odevzdání věci či úřední záznam, neboť pokaždé z ní vyplývá totožná informace, a to skutečnost, že byl spáchán přestupek, který má správní orgán projednat. Jedná se navíc o procesní přípis městské policie, kterým městská policie postupuje věc, kterou není sama příslušná projednat, k projednání správnímu orgánu, kdy takový procesní přípis je úředním záznamem. Ve spise jsou zároveň založeny fotografie. Fotografie jsou ale pořízeny zcela účelově, neboť mezi fotografiemi není fotografie dopravního značení, které povolovalo řidiči vozidla stání na chodníku. Fotografie tak nemohou být užity jako důkaz, neboť bez zachyceného dopravního značení nemají žádnou vypovídací hodnotu. Ve spise tak absentuje jakýkoliv důkaz o protiprávním jednání řidiče.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný předně konstatoval, že vzhledem k tomu, že žalobní petit ve věci správního deliktu obsahuje námitky, které nebyly uplatněny v odvolání žalobce proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, mohl se k nim žalovaný vyjádřit až ve svém stanovisku k podané žalobě.

Žalovaný se neztotožnil s námitkou týkající se neučinění dostatečných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Oznámená osoba řidiče, pan L.Y., nar..., bytem ..., je právnickou osobou Fleet Control, spol. s r.o., zastupující účastníky řízení, často oznamována jako řidič vozidla, jímž byl spáchán přestupek a jehož řidiče se nepodařilo zjistit. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že správní orgán prvního stupně nedostál své povinnosti uvést konkrétní činnost, z níž by mu byly známy skutečnosti k osobě L.Y., jimiž se řídil při svém rozhodování. Ve spisové dokumentaci je založena kopie „Informace o pobytu“ dané Ministerstvem vnitra ČR, odborem azylové a migrační politiky, ze dne 10. března 2015, pod č. j. MV-37743-2/OAM-2015, správnímu orgánu prvního stupně k řízení vedenému pod sp. zn. 2185/OD-P/15/KH, kdy z této písemnosti vyplývá, že správní orgán prvního stupně si v jiném řízení informace o osobě jménem L.Y. informace opatroval a zjistil, že jmenovaná osoba L.Y. má státní příslušnost Čínská lidová republika a na území ČR nemá povolen žádný druh dlouhodobého víza. Žalovaný je toho názoru, že správní orgán prvního stupně měl dostatek poznatků vyplývajících z jeho úřední činnosti o tom, že osoba L.Y. je jako pachatel přestupku osobou fiktivní, aby se v této konkrétní kauze osobou L.Y. blíže zabýval.

K námitce nedostatečného popsání místa spáchání skutku žalovaný a neprokázání parkování na chodníku žalovaný uvedl, že tento soubor námitek odmítá stejně tak, jako by je odmítl v průběhu odvolacího řízení, pokud by je byl žalobce uplatnil. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a s ním i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nejsou rozhodnutími vydanými ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na

pozemních komunikacích, jichž se dopustil řidič vozidla. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Předmětné ustanovení ukládá provozovateli vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Tato právní úprava je založena na principu tzv. objektivní odpovědnosti, její porušení je klasifikováno jako správní delikt provozovatele vozidla, který je postihován podle ustanovení § 125f až 125h zákona o silničním provozu. Ačkoliv se k odpovědnosti za tento správní delikt nevyžaduje zavinění, má správní orgán povinnost zjišťovat, zda jsou naplněny ostatní zákonné znaky správního deliktu. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně musel žalovaný konstatovat, že znaky správního deliktu byly naplněny, když ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) až c) zákona o silničním provozu se jednalo o neoprávněné stání vozidla, porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu a porušení pravidel nemělo na následek dopravní nehodu. Žalovaný ve výroku žalobou napadeného rozhodnutí označil místo spáchání správního deliktu jako obec Karlovy Vary, ulice Západní, autobusové nádraží, stání na chodníku a je toho názoru, že místo přestupku a popis přestupkové jednání označil dostatečně a jednoznačně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s. ř. s.“*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O věci samé rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný s tím vyslovili souhlas.

Žaloba není důvodná.

A.

Námítky týkající se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz) v bodech 16 až 18 uvedl, že *„podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil,*

protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6.9.2011, dostupný na www.psp.cz). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11.12.2014, č.j. 3 As 7/2014-21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28.8.2014, č.j. 30 A 92/2013-27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k

výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10.11.2005, č.j. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, uvedl: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někomu jinému nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjata s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přičí základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamená znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobné platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva.“

Oprávnění „sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku“ nelze vykládat v tom smyslu, že by provozovatel mohl za řidiče označit kohokoliv. Smyslem tohoto oprávnění je umožnit provozovateli sdělit správním orgánům údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, neboť je to právě provozovatel vozidla, kdo na základě své předchozí úvahy umožnil jiné osobě užívat jím provozované vozidlo. Není obvyklé, aby vozidla byla půjčována osobám, o nichž provozovatel neví nic bližšího, které nezná nebo

u nichž si pečlivě neověří jejich identitu a způsobilost vozidlo užívat. Z tohoto důvodu musí být provozovatel vozidla správním orgánům zásadně vždy schopen předestřít takovou skutkovou verzi reality, která se bude jevit jako věrohodná a která se bude moci stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. V případě souzeném Nejvyšším správním soudem například shora zmíněná autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, přiložila příslušnou nájemní smlouvu.

Žádnou takovou věrohodnou skutkovou verzi reality žalobce správním orgánům nepředestřel.

Žalobce v podání ze dne 27. 7. 2015 pouze uvedl: „Sděluji Vám, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan L.Y., nar. ---, ...“.

Správními orgány bylo z vyjádření Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10.3.2015 zjištěno, že pan L.Y. nemá na území ČR povolen žádný druh dlouhodobého víza; zda se jmenovaný zdržuje na území ČR na základě povoleného krátkodobého víza, není ministerstvu známo. Z dalšího vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 5. 8. 2015 bylo pak zjištěno, že pan L.Y. nemá na území ČR povolen žádný typ pobytu. Do dne 30. 6. 2005 měl na území ČR povolen dlouhodobý pobyt, následně zde pobýval pouze nelegálně a dne 18. 10. 2011 byl vyhoštěn Policií ČR do země původu. Od tohoto dne není místo pobytu výše jmenovaného Ministerstvu vnitra ČR známo.

Za této situace nelze vůbec hovořit o tom, že by žalobce správním orgánům předestřel skutkovou verzi reality, která by se jevila jako věrohodná a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Nebyla-li žalobcem předestřena skutková verze reality, která by se jevila jako věrohodná, nemohly správní orgány jakkoli pochybit při jejím dokazování. Prvoinstanční orgán i přesto ke zjištění pachatele přestupku učinil nezbytné kroky, když k podání vysvětlení předvolal žalobce jakožto provozovatele vozidla. Žalobce reagoval písemným sdělením o odepření výpovědi s tím, že provedením výpovědi by vystavil sebe nebo osobu sobě blízkou riziku stíhání pro spáchání přestupku. Prvoinstanční orgán současně k ověření věrohodnosti tvrzení žalobce disponoval v předchozím odstavci zmíněnými skutkovými zjištěními. Za předložení věrohodné skutkové verze byl odpovědný žalobce, pokud této své odpovědnosti nedostál, nemůže tuto skutečnost klást k tíži správním orgánům.

K tvrzení žalobce, že „pokud ale správní orgány minily rozhodovat na podkladě skutečností, které jsou jim známy z úřední činnosti, byly povinny konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou jim tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10.2.2010, č.j. 1 As 100/2009-129 (...)“, soud uvádí následující.

Skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu) jsou objektivizované, do značné míry nesporné skutečnosti, které se ve správním řízení zásadně nedokazují. Účastníci řízení nicméně mohou svými tvrzeními popírat obsah skutečností známých správnímu orgánu z úřední činnosti, mohou také navrhnout provedení

důkazů za účelem prokázání svých odlišných tvrzení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.4.2011, č.j. 1 As 33/2011-58).

V dané věci prvoinstanční orgán k žalobcem namítané skutečnosti v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí uvedl toto: „*Správnímu orgánu je ze své úřední činnosti známo, že tato osoba nemá na území České republiky udělený žádný druh pobytu, pobývala na území republiky nelegálně, a dne 18. 10. 2011 byla vyhoštěna Policií ČR do země původu.*“ Ano, prvoinstanční orgán uvedl, že jistou znalost nabyl ze své „úřední činnosti“, avšak obsah správního spisu svědčí tomu, že s takto zjištěnými skutečnostmi nezacházel jako se skutečnostmi známými mu z úřední činnosti, tj. jako se skutečnostmi, které se nedokazují, ale že naopak i k těmto skutečnostem vedl dokazování. Jak již bylo uvedeno výše, ve správním spisu se nachází vyjádření Ministerstva vnitra ze dne 10. 3. 2015 a 5. 8. 2015, vydaná ve věci sp. zn. 2185/OD-P/15Kli, resp. sp. zn. 10747/OD-P/15Šam. Tyto listiny (krom jiného) přitom prvoinstanční orgán při ústním jednání konaném dne 14. 10. 2015 provedl k důkazu [arg.: „*K důkazům ve věci byl konstatován spis na číslech listů 1 - 39*“ (viz str. 2 protokolu o ústním jednání v nepřítomnosti), přičemž daná vyjádření jsou založena na č. 1. 23 - 24 správního spisu]]. Žalobce byl k předmětnému jednání řádně předvolán, avšak bez omluvy se k jednání nedostavil. Žalobce tedy měl možnost vyjádřit se k provedeným důkazům, mohl zjištěné skutečnosti rozporovat a navrhnout za tím účelem provedení důkazů. Žalobce sám se však svou procesní strategií o takovou možnost připravil.

B.

Námítky týkající se nedostatečného popsání místa spáchání přestupku

Nedůvodnými soud shledal i námítka žalobce ohledně „*nedostatečně popsaného místa spáchání přestupku*“.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, zabýval náležitostmi popisu skutku ve výroku rozhodnutí o jiném správním deliktu, přičemž dospěl k závěru, že výrok musí obsahovat „*popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je jistě nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu.*“. Rozšířený senát v citovaném usnesení dále dovodil, že „*neuvede-li správní orgán náležitosti, jimiž je skutek dostatečně a nezaměnitelně identifikován, do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost by bylo jen rozhodnutí neobsahující specifikaci skutku ani ve výroku ani v odůvodnění, případně za přistoupení jiných vad.*“.

Součástí správního spisu je odevzdání věci ze dne 1. 7. 2015 a výzva pro nepřítomného řidiče (provozovatele) motorového vozidla ze dne 11. 6. 2015, v níž je místo spáchání skutku specifikováno jako „*K. Vary Západní Terminál Bus*“. Z místa spáchání jiného správního deliktu byla pořízena fotodokumentace. V rozhodnutí prvoinstančního orgánu ohledně místa spáchání správního deliktu uvedl „*dne 11. 6. 2015 v době 8:40 hodin v Karlových Varech na ulici Západní, na autobusovém nádraží stálo motorové vozidlo tovární*

značky BMW, registrační značky ... “ Popis skutku je dále rozveden v odůvodnění napadeného rozhodnutí: „(...) *pro řidiče motorového vozidla spz ..., které bylo zjištěno dne 11. června 2015, v 08:40 hodin, v Karlových Varech, na ul. **Západní – terminál BUS**, kdy stálo na chodníku (zvýraznění provedeno soudem)*“.

Z rozhodnutí správních orgánů je zcela jasně patrné místo spáchání deliktu. V ulici Západní se nachází pouze jediné autobusové nádraží, a to právě nádraží označené jako terminál BUS. I z mapového podkladu, na němž žalobce označil místo stání svého automobilu, je zřejmé, že žalobcem označené místo představuje právě terminál, nikoliv „Dolní nádraží“, které představuje budovu přiléhající k autobusovému nádraží. Žalobcem předložený satelitní mapový poklad naopak přesvědčivě zapadá do skutkových zjištění správních orgánů, když prokazuje, že automobil žalobce stál na autobusovém nádraží v blízkosti místa, kde se na sebe napojují dvě křídla budovy „Dolní nádraží“, která přiléhá k nádraží autobusovému. Z fotodokumentace je přitom patrné, že právě na chodníku v blízkosti rohu budovy, tvořeného jejími dvěma křídly, byl automobil žalobce zaparkován. Námitka ohledně nedostatečné specifikace místa spáchání skutku ve výroku prvoinstančního rozhodnutí s odkazem na žalobcem uváděnou judikaturu tedy není s ohledem na výše uvedené skutečnosti důvodná.

C.

Námítka týkající se neprokázání parkování na chodníku

Námitka žalobce, že správní orgán nijak neprokázal, že „*by řidič vozidla skutečně parkoval na chodníku, když tato skutečnost vyplývá pouze z odevzdání věci*“ není důvodná. Žalobce odhlíží od toho, že oznámení o přestupku nebylo jediným podkladem, o který správní orgán opřel svůj závěr, že stíhané jednání bylo prokázáno, protože na věc není aplikovatelné žalobcem odkazované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 96/2008, ze dne 22. 1. 2009. Byly zde především listiny (pořízená fotodokumentace), ze kterých lze jednoznačně dovodit, že řidič vozidla stál na chodníku.

Pokud žalobce v žalobě uvádí, že mezi fotografiemi není fotografie dopravního značení, které povolovalo řidiči stání na chodníku, soud nad rámec shora uvedeného uvádí, že žalobce tak činí hypotetické ničím nepodložené negativní tvrzení. Teorie důkazní je přitom založena na tom, že negativní skutečnosti nemohou být dokazovány, nelze tedy po správním orgánu požadovat, aby prokazoval negativní tvrzení žalobce vznesené navíc až v soudním řízení.

Závěr

Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 29. května 2017

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová